

การวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ ของนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ

Action Research on Solving Problems of Reading Cluster Words of Lower
Secondary Education Students at Nongthumwittaya School under Office
of Bueng Kan Primary Educational Service Area

ทันสมัย ทิพย์นอม¹ อุษา ปราบหงษ์² พจมาน ชำนาญกิจ³

Tansamai Tipnom¹ Usa Prabhong² and Potchaman Chamnankit³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) แก้ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมิน ร้อยละ 80 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 18 คน ระเบียบวิธีวิจัย ใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา 2) เตรียมการและออกแบบนวัตกรรมเพื่อใช้ในการ พัฒนา 3) นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา โดยจำแนกเป็น 6 วงรอบ คือ วงรอบที่ 1 การอ่านออกเสียง ล วงรอบที่ 2 การอ่านออกเสียง ร วงรอบที่ 3 การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำแท้ ร วงรอบที่ 4 การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำแท้ ล วงรอบที่ 5 การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำแท้ ว วงรอบที่ 6 การอ่านออกเสียงคำควบกล้ำไม่แท้ และ 4) ประเมินและสรุปผลการพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ จำนวน 6 ชุด 2) แผนการจัดการ เรียนรู้ จำนวน 18 แผนการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบย่อย 4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำ ตอนที่ 1 จำนวน 30 คำ ตอนที่ 2 แบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ 5) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 6) พฤติกรรม การสอนของครู 7) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน หนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ ร่วมกับชุด กิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ และใช้เทคนิคการเสริมแรง เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เมื่อสิ้นสุด การพัฒนาทั้ง 6 วงรอบ พบว่า

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 18 คน หลังการแก้ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64

คำสำคัญ วิจัยปฏิบัติการ เทคนิคการเสริมแรง ชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ

ABSTRACT

The study was conducted with the following purposes : 1) to solve the problems of reading cluster words of lower secondary education students at Nongthumwittaya School under the Office of Beung Kan Primary Educational Service Area to surpass the set criteria of 80 percent, 2) to investigate the students' satisfaction of learning through the activity packages of reading cluster words. The target subjects were 18 Mathayom Suksa 1-3 students who were studying in the first semester of 2014 academic year at Nongthumwittaya School. The instruments consisted of 1) activity packages of reading cluster words, 2) lesson plans for reading clusters, 3) mini-tests taken during their studies, 4) a test of reading cluster words. The test was divided into two sections. Sections 1 included 40-item objective test while section 2 was for reading examination with 30 items. Other instruments were 5) a form to record the students' behaviors, 6) a form to record the researcher's instructional behaviors, 7) a questionnaire to survey the students' satisfaction of learning through the activity packages for reading cluster words. The statistics used for data analysis were composed of mean, standard deviation and percentage.

The study yielded these results:

1. Assessing each student' ability to read cluster words by the test constructed by the researcher, it was found that all 118 students had passed the set criteria which was equivalent 100 percent.

2. The students' satisfaction of learning through the activity packager of reading cluster words was at the highest level ($\bar{x} = 4.64$).

Keywords : Action research, Reinforcement technique, Cluster words reading packages

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือนในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือนในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37) ภาษาไทยเป็นวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความเป็นไทยที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ แสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามทางวัฒนธรรมภาษา เราทุกคนควรช่วยกันรักษาและสืบทอดเจตนารมณ์เพื่อให้ลูกหลานมีความเป็นไทยและภาคภูมิใจในภาษาไทย ดังพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความตอนหนึ่งว่า

“...ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือยและไม่ตรงกับความหมายที่แท้จริงอยู่เนืองๆ ทั้งออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธีถ้าปล่อยให้เป็นไปดังนี้ ภาษาของเราก็มีแต่จะทรุดโทรม ชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เอง เป็นสิ่งอันประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าตกทอดมาถึงเรา ทุกคนจึงมีหน้าที่ต้องรักษาไว้ ฉะนั้นจึงขอให้ นิสิต และบัณฑิต ตลอดจนจนครูปาอาจารย์ ได้ช่วยกันรักษาและส่งเสริมภาษา ซึ่งเป็นอุปกรณ์และหลักประกันเพื่อความเจริญวัฒนาของประเทศชาติ...”
 รื่นฤทัย สัจจพันธ์ (2553, ออนไลน์)

ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนภาษาไทยประสบความสำเร็จ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้บรรจุวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นวิชาหลัก เพื่อสร้างพื้นฐานพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรมและพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4-5) ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมีมาตรฐานทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดี และวรรณกรรม โดยเฉพาะสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ได้กำหนดไว้ว่า ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 44) และได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ว่า สามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนอง เสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ลำดับความ อย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 41)

การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ ทั้งนี้ เพราะเหตุว่าการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านนอกจากจะทำให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสังคม การอ่านยังช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ และเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อีกด้วย ซึ่งทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้ดี ยิ่งไปกว่านั้นการอ่านยังเป็นการตอบสนองความสนใจและความอยากรู้อยากเห็นอันเป็น

วิสัยทัศน์ของมนุษย์ได้เป็นอย่างดีเป็นการขยายทัศนะของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้อย่างกว้างขวางและสนองต่อความต้องการทางด้านนันทนาการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตทำให้เกิดการพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 1)

การเรียนรู้การอ่านจึงต้องเรียนการอ่านออกเสียงคำ การอ่านบทร้อยแก้ว ประโยค คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์หาความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37) สอดคล้องกับ สุพันธ์ มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 2) ที่กล่าวว่า การอ่าน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้และการใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับ พรทิพย์ ชาตระกูล (2546, หน้า 59) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสาร จึงมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น เช่น สังคมข่าวสาร เนื้อหาสาระทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น ผู้มีทักษะในการอ่านหรือมีความสามารถในการอ่าน คือ มีความสามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้องและอ่านได้หลายภาษา จึงมีโอกาสประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ ในด้านสังคม ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนจนข่าวสารข้อมูลได้กว้างไกลและทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในด้านการอ่าน

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่าเด็กไทยจะมีปัญหาในเรื่องของการอ่านมาตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำแท้ ร ล พบว่า นักเรียนอ่านไม่ถูกต้อง อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน ไม่กล้าอ่านออกเสียงกลัวอ่านผิด ดังคำกล่าวของ ศรียานิยมธรรม (2549, หน้า 43) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มี

ปัญหาทางการอ่านไว้ว่า พฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาทางการอ่าน ได้แก่ ขมวดคิ้ว นิ่งหน้าเวลาอ่าน หลงบรรทัด อ่านสลับคำ อ่านข้ามคำ อ่านสลับตัวอักษร อ่านถอยหลัง อ่านซ้ำ อ่านออกเสียงไม่ชัด จับใจความของเรื่องที่อ่านหรือลำดับเรื่องที่อ่านไม่ได้จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้และเล่าเรื่องที่อ่านไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์ (2551, หน้า 47-49) ที่ได้กล่าวถึงเด็กจำนวนไม่น้อยในปัจจุบันมีปัญหาการอ่านมากขึ้น เพราะเด็กมีสื่อสำเร็จรูปมากมายหลายรูปแบบทั้งคอมพิวเตอร์ และที่สำคัญคือโทรทัศน์ สาเหตุของการเสียนิสัยเรื่องการอ่านของเด็กๆ ได้แก่ ขาดการกระตุ้นให้รักการอ่านตั้งแต่ยังเยาว์ ถูกเร่งรัดให้จดจำในสิ่งที่ผิด เช่น ให้อ่าน ก ข ค ผสมสระ อะ อา อ่านในสิ่งที่ไม่มีความหมายหรือเป็นสิ่งที่เขาไม่ชอบ สอนให้อ่านแบบขาดเทคนิคไม่สนใจหรือชอบลงโทษเด็ก ถูกบังคับให้อ่านโดยขาดความพร้อมและเด็กใช้เวลาไปกับสิ่งอื่น เช่น โทรทัศน์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ มากเกินไปและสอดคล้องกับคำกล่าวของ วัชรภรณ์ วัตรสุข (2552, ออนไลน์) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาในการอ่านไว้ว่า ความบกพร่องด้านการอ่านที่ครูผู้สอนควรศึกษาก่อนทำการสอน มีดังนี้คือ เด็กจำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้อ่านไม่ได้หรือจำตัวอักษรได้บ้าง แต่อ่านเป็นคำไม่ได้ อ่านซ้ำ มีความยากลำบากในการอ่าน เช่น อ่านคำต่อคำ จะต้องสะกดคำจึงจะอ่านได้ อ่านผิด เช่น อ่านคำผิด อ่านผิดประโยคหรือผิดตำแหน่ง อ่านข้ามคำ อ่านเพิ่มคำ หรือลดพยัญชนะในคำ อ่านฉีกคำ อ่านคำโดยสลับตัวอักษรหรือสลับคำกัน อ่านเดาจากตัวอักษรบางตัวที่มีอยู่ในคำ อ่านเว้นวรรคไม่ถูกต้อง ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ เล่าเรื่องที่อ่านตามลำดับเหตุการณ์ไม่ได้และบอกใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 18 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอน และได้ทำการสอนนักเรียนกลุ่มดังกล่าวในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่านักเรียนทั้ง 18 คนนี้ มีปัญหาทางการเรียนด้านการอ่านคำควบกล้ำ คือ ไม่สามารถอ่านออกเสียง

คำควบกล้ำ ร ได้จำนวน 8 คน อ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ล ไม่ได้ จำนวน 5 คน และอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ว ไม่ได้ จำนวน 5 คน ซึ่งถ้าหากนักเรียนทั้ง 18 คนนี้ เรียนร่วมกับเพื่อนโดยไม่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำแล้ว จะทำให้เป็นการจดจำที่ผิดๆ และไม่สามารถนำคำควบกล้ำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้จะทำให้เป็นปัญหากับการเรียนในรายวิชาอื่นๆ ของนักเรียน อันจะส่งผลให้ประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่บรรลุผลสำเร็จ

จากสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนานักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 18 คน โดยมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้อง ตามศักยภาพที่ควรจะเป็นและสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและศึกษาหาความรู้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อแก้ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองทุ่มวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ให้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 1-3 โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
 2557 จำนวนนักเรียน 18 คน ดังนี้ นักเรียนมัธยมศึกษา
 ปีที่ 1 จำนวน 8 คน นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน
 6 คน นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียน
 การสอนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำ
 - 2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียน
 ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 ชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ
- 3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ
- 3.3 แบบทดสอบย่อยระหว่างเรียน
- 3.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ
- 3.5 แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน
- 3.6 แบบบันทึกพฤติกรรมการสอนของผู้วิจัย
- 3.7 แบบสอบถามความพึงประสงค์ของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น
2. นำชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ ให้นักเรียนใช้ฝึกตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทดสอบนักเรียนตามแบบทดสอบย่อยวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ
3. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำหลังเรียน ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่าน จำนวน 30 ข้อ ตอนที่ 2 แบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ ตรวจให้คะแนนแล้วนำคะแนนมาเป็นข้อมูลวิเคราะห์ผลการอ่านคำควบกล้ำ หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ
4. นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ
5. นำผลการทดสอบย่อยวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำหลังเรียน และผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลระหว่างการดำเนินการปฏิบัติการพัฒนาและหลังสิ้นสุดการพัฒนา วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลระหว่างดำเนินการพัฒนาทั้ง 6 วงรอบ ซึ่งข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมที่ 1-6 จำนวน 20 กิจกรรมการเรียนรู้ 38 ใบงาน การทำแบบทดสอบย่อยชุดกิจกรรมย่อยที่ 1-6 เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาแต่ละวงรอบ และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และการบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ประมวลผลเรียบเรียงและนำเสนอเป็นความเรียง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการพัฒนา คือ วิเคราะห์คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำ ซึ่งนักเรียนต้องทำแบบทดสอบได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านคำควบกล้ำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองท่อมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ร่วมกับการใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ และเทคนิคการเสริมแรง เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การผ่านรายบุคคล ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการดำเนินการวิจัย และจากการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ พบว่า นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้และผ่านเกณฑ์การประเมินผลชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำมาใช้ตามสภาพจริง จำนวน 6 ชุดกิจกรรม 20 กิจกรรม 38 ใบงาน

2. ผู้วิจัยนำวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ จึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำควบกล้ำได้และผ่านเกณฑ์การประเมิน วิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรม

ประกอบด้วย การเรียนปนเล่น การฝึกความสามารถในการอ่านออกเสียงอย่างต่อเนื่องและต้องมีความอดทน การเสริมแรง โดยการให้รางวัล

3. ผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำและการอ่านออกเสียง

3.1 จากการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่านักเรียน จำนวน 18 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 91.30 ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำหลังเรียน พบว่า นักเรียนจำนวน 18 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 89.72

3.2 ผลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ จำนวน 10 ข้อ พบว่า นักเรียนจำนวน 18 คน มีความพึงพอใจในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.64

อภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวนนักเรียน 18 คน ในครั้งนี้ มีผลสรุปที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการทดสอบย่อยวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่านักเรียน จำนวน 18 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 91.30 ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำทางการเรียนหลังเรียน พบว่า นักเรียนจำนวน 18 คน ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 89.72

2. ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ พบว่า

นักเรียน จำนวน 18 คน มีความพึงพอใจในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.64

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนให้ผ่านเกณฑ์การประเมินผลทั้งหมด 18 คน ได้เนื่องจาก

1. ชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้สร้างตามหลักการ หลักจิตวิทยาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้อง และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับคำกล่าวของ สงกรานต์ มณีโคตร (2552, หน้า 38) กล่าวว่าชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการสอนที่ครูสร้างขึ้น ประกอบด้วย ชื่อชุดกิจกรรม คำชี้แจง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ คำถามท้ายชุดกิจกรรมและการประเมินผล จัดทำขึ้นโดยเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน นำความรู้ ความคิดจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ประโยชน์ได้ ผลการทดสอบวัดการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำหลังเรียน พบว่านักเรียนทำคะแนนจากการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ หนึ่งฤทัย โพธิ์พา (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลรายงานการพัฒนาแบบฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านคลองช้าง พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านคำควบกล้ำอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย เนื้อหาเข้าใจง่าย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พันธุ์ศรี กิตติวรเชษฐ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลรายงานการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดอรุณวุฒาสี พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\mu = 2.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ กิจกรรมในแบบฝึกทักษะมีความหลากหลาย ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาทางง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เนื่องจากนักเรียนที่นำมาแก้ปัญหาในครั้งนี้มีข้อบกพร่องในเรื่องการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ครูควรฝึกการอ่านออกเสียงอย่างต่อเนื่องและใช้กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่านและมีการทดสอบความก้าวหน้าเป็นระยะๆ

1.2 การใช้ชุดกิจกรรม ครูควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนและพิจารณานำไปใช้ตามความเหมาะสม การฝึกไม่ควรใช้เวลาครั้งละนานๆ เพราะจะทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- พรทิพย์ ชาตธีรัตน์. (2546). *วารสารวิชาการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พันธุ์ศรี กิตติวรเชษฐ. (2556, 19 ธันวาคม). *รายงานผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดอรุณวุฒาสี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3*. เข้าถึงได้จาก <http://www.vcharkarn.com/journal/view/4317>.
- วัชรภรณ์ วัตรสุข. (2552, 14 มีนาคม). *การใช้แบบฝึกซ่อมเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย*. เข้าถึงได้จาก <http://202.129.34.53/cur/%992.doc>.
- ศรียา นิยมธรรม. (2549). *ปัญหายุ่งยากทางการเรียนรู้ พิมพ์ครั้งที่ 3*. กรุงเทพฯ: แว่นแก้ว.
- สงกรานต์ มณีโคตร. (2552). *การพัฒนาและศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทางวิทยาศาสตร์ เรื่องการดำรงชีวิตของสัตว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- หนึ่งฤทัย โพธิ์พา. (2556, 10 ธันวาคม). รายงานการพัฒนาแบบฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านคลองช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.
เข้าถึงได้จาก http://www.trueplookpanya.com/true/webboard_detail.php?postid=3442.
- อุษณีย์ อนุรุทชิงวงศ์. (2551). *สมองอัจฉริยะ* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชิวพาง.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร